

Nr 118

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag till socialstyrelsen för budgetåret 1962/63; given Stockholms slott den 2 mars 1962.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

Torsten Nilsson

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen äskas anslag för budgetåret 1962/63 till socialstyrelsens avlöningar och omkostnader samt statistiska specialundersökningar. Till fullföljande av statsmakernas beslut 1960 skall de arbetsuppgifter beträffande konsumentprisindex och levnadskostnadsundersökningar, som ankommer på socialstyrelsens byrå för pris- och socialvårdsstatistik, överföras till statistiska centralbyrån. Det föreslås att socialvårdsstatistiken fr. o. m. den 1 juli 1962 tills vidare skall bilda en fristående sektion i socialstyrelsen. I avvaktan på resultatet av en översyn av socialstyrelsens organisation föreslås i övrigt vissa personalomflyttningar inom styrelsen.

*Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 2 mars
1962.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anför chefen för socialdepartementet, statsrådet Nilsson.

I årets statsverksproposition (Bil. 7, punkterna 6—8) har Kungl. Maj:t på min hemställan föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1962/63 beräkna *dels* till Socialstyrelsen: Avlöningar ett förslagsanslag av 4 436 000 kr., *dels* till Socialstyrelsen: Omkostnader ett förslagsanslag av 820 000 kr. *och dels* till Socialstyrelsen: Statistiska specialundersökningar ett reservationsanslag av 1 000 kr.

Vid anmälan av dessa anslagsfrågor erinrade jag om att delegationen för statistikfrågor i samband med vissa förslag, föranledda av en beslutad omläggning av den statliga statistikproduktionen, hade redovisat de organisatoriska konsekvenserna bl. a. för socialstyrelsen av att viss statistikverksamhet överföres från styrelsen till statistiska centralbyrån. Jag förordade därvid, att anslagen i avvaktan på ett ställningstagande till delegationens förslag skulle upptas med endast preliminärt beräknade belopp i statsverkspropositionen. Delegationens förslag kommer senare denna dag att anmälas av chefen för finansdepartementet i samband med frågor angående anslag till statistiska centralbyrån för budgetåret 1962/63, m. m.

Jag anhåller nu att få ta upp hithörande spörsmål till fortsatt behandling.

A. Socialstyrelsen: Avlöningar

	Anslag	Nettoutgift
1960/61	3 909 200	4 051 393
1961/62 (statsliggaren s. 319) ..	4 436 000	
1962/63 (förslag)	4 037 000	

Socialstyrelsens anslagsframställningar m. m.

Yrkanden

Socialstyrelsen har hemställt, att anslaget ökas med 211 000 kr.

	Ökning	Minskning
Personalförändringar		
1. Socialvårdsbyrån:		
1 förste byråsekreterare Ae 21	25 632	
1 kanslist	16 116	
2. Lagbyrån:		
1 kanslist	16 116	
2 kanslibiträden Ae 7	24 888	
1 biträde i reglerad befordringsgång	11 220	
3. Byrån för pris- och socialvårdsstatistik:		
2 förste aktuarier Ao 23		59 928
1 förste aktuarie Ao 21		29 928
3 aktuarier		69 372
1 kanslist		19 812
1 förste kansliskrivare Ae 12		18 816
1 kontorist Ao 9		16 116
3 kanslibiträden Ao 7		43 632
8 biträden i reglerad befordringsgång		99 744
4. Nykterhetsvårdsbyrån:		
1 förste byråsekreterare Ae 21	25 632	
1 kontorist Ae 9	13 788	
1 kanslibiträde Ae 7	12 444	
3 biträden i reglerad befordringsgång	33 660	
5. Skolbyrån:		
1 förste byråinspektör Ae 23	28 416	
1 förste byråsekreterare Ao 23	28 416	
2 förste byråsekreterare Ae 21	51 264	
1 psykolog Ae 21	25 632	
1 byråsekreterare eller amanuens (halvtid)	11 562	
2 kanslister	32 232	
2 biträden i reglerad befordringsgång	22 440	
6. Vikarier m. m.	88 000	
Tjänsteförändringar		
7. Vissa lönegradsfrågor	19 219	
8. Vissa ersättningar	25 000	1 800
9. Ordinariesättningar m. m.	—	—
Automatiska förändringar	58 471	
	<hr/> 570 148	<hr/> 359 148
	+ 211 000	

Motivering

1. Styrelsen upprepar sitt yrkande om två nya tjänster på socialvårdsbyrån (jfr V ht 1961 s. 6).

2. Styrelsen avser att låta undersöka möjligheterna att rationalisera verksamheten på lagbyråns avdelning för personalärenden, administrativa och kamerala ärenden. Redan nu anses dock en personalförstärkning erforderlig genom dubblering av en kanslisttjänst samt inrättande av en kanslibiträdestjänst.

Under år 1961 har styrelsen övertagit distributionen av tidskriften Sociala meddelanden. Med hänsyn bl. a. till omfattningen av detta arbete krävs dubblering av en kanslibiträdestjänst.

3. Enligt beslut av 1960 års riksdag skall från socialstyrelsen till statistiska centralbyrån under budgetåret 1962/63 överföras utarbetandet av konsumentprisindex ävensom framtida levnadskostnadsundersökningar. Hithörande uppgifter har ankommit på socialstyrelsens byrå för pris- och socialvårdsstatistik. Byrån omfattar f. n. 38 tjänster. Styrelsens förslag innebär, att från styrelsen skall avföras i huvudsak den personal som redovisas för nämnda uppgifter. Den del av byrån, som sysslar med socialvårdsstatistiken, föreslås skola bestå som en egen byrå, benämnd utredningsbyrån, under ledning av den nuvarande byråchefen. Byråns arbete vid sidan av den mera rutinmässiga statistiken över den socialvårdande verksamheten anses böra inriktas på sådant forskningsarbete på det sociala området, som bygger på statistisk analys av redan utförda undersökningar eller som innebär planering av nya undersökningar. Styrelsens förslag ansluter sig till styrelsens yttrande över ett av delegationen för statistikfrågor avgivet förslag beträffande bl. a. de organisatoriska konsekvenserna för styrelsen av denna statistiköverflyttning. Redogörelse för delegationens förslag lämnas i det följande.

4. Nykterhetsvårdsbyrån har fr. o. m. innevarande budgetår erhållit ny organisation (jfr V ht 1961 s. 8—12). Styrelsen upprepar tidigare framförda yrkanden om en förste byråsekreterartjänst och tre biträdestjänster i reglerad befordringgång. Vidare föreslås förstärkning med en kontorist som skall ansvara för byråns klientelregister samt ett kanslibiträde såsom sekreterare åt byråchefen, alternativt uppflyttning av en biträdestjänst till kanslibiträde.

5. Socialstyrelsens förslag ansluter sig till styrelsens yttrande över en av statens organisationsnämnd avgiven rapport. Redogörelse för denna kommer att lämnas i det följande.

6. Enligt beslut av 1960 års riksdag skall den statistik, som f. n. utarbetas av socialstyrelsens byrå för löne- och sysselsättningsstatistik, under budgetåret 1963/64 överföras till statistiska centralbyrån. Rationaliserings- och utvecklingsarbetet beträffande denna statistik torde under budgetåret 1962/63 få bedrivas i intimt samarbete mellan socialstyrelsen och delega-

tionen för statistikfrågor. För tillfällig personal för detta arbete beräknas 75 000 kr., vilket biträts av delegationen. Vidare upptas en ökning med 13 000 kr. till vikarier i övrigt, varav 10 000 kr. under icke-ordinarieposten. Därest styrelsens yrkande om en kanslibiträdestjänst för tidskriften Sociala meddelanden inte skulle bifallas, erfordras en ytterligare ökning av medel för tillfällig personal med ca 15 000 kr.

7. Socialstyrelsens förslag till tjänsteförändringar avser uppflyttningar i lönegrad av följande befattningar, nämligen

på barnvårdsbyrån en förste byråsekreterare Ao 21 till Ao 23 och en kontorist Ao 9 till kansliskrivare Ao 10,

på socialvårdsbyrån en kontorist Ae 9 till kansliskrivare Ae 10,

på lagbyrån en förste biblioteksassistent Ao 13 till Ao 17, en kontorist Ao 9 till kansliskrivare Ao 10 och ett biträde i reglerad befordringgång till kanslibiträde Ae 7,

på byrån för pris- och socialvårdsstatistik en kontorist Ao 9 till kansliskrivare Ao 10,

på byrån för löne- och sysselsättningsstatistik en förste maskinoperatör Ae 12 till Ae 13, en kontorist Ao 9 till kansliskrivare Ao 10, en maskinoperatör Ae 9 till Ae 10, ett kanslibiträde Ae 7 till kontorist Ae 9 och ett biträde i reglerad befordringgång till maskinoperatör Ae 7,

på nykterhetsvårdsbyrån en kontorist Ae 9 till kansliskrivare Ae 10 samt

på skolbyrån en förste byråsekreterare Ao 23 till byrådirektör Ao 24 och en kontorist Ao 9 till kansliskrivare Ao 10.

8. Styrelsen beräknar anslagsbehovet för ersättning till sakkunniga personer på socialvårdens specialområden till 28 000 kr., varav i runt tal 26 000 kr. i årsarvode till en psykiatrisk konsult vid styrelsens skolbyrå.

Medelsanvisningen till ersättningar till ledamöter i indexnämnden föreslås överförd till statistiska centralbyrån.

9. Ordinariesättning föreslås av en förste kansliskrivare Ae 12 på byrån för löne- och sysselsättningsstatistik. Vidare föreslås, att en tjänst som förste byråsekreterare i Ae 23 på nykterhetsvårdsbyrån och en sådan tjänst i Ao 23 på skolbyrån benämnes förste byråinspektör.

Förslag av delegationen för statistikfrågor jämte yttrande däröver

Delegationen för statistikfrågor kan inte biträda socialstyrelsens förslag om inrättande av en särskild byrå för verksamheten med socialvårdsstatistiken. Då det inte är klarlagt om denna statistik varaktigt skall bli kvar inom socialstyrelsen, förordar delegationen såsom en interimsgärd, att en fristående sektion under ledning av en förste aktuarie i lönegrad Ao 23 organiseras inom styrelsen. I övrigt skulle vid sektionen finnas två aktuarier/amanuenser eller kanslister, tre kontorister, två kanslibiträden och sex biträden i reglerad befordringgång. Delegationens förslag innebär, att från socialstyrelsen skall avföras tre tjänster mer än vad styrelsen föreslagit i

sina petita, nämligen en byråchef i Bo 1, en förste aktuarie i Ae 21 och ett biträde i reglerad befordringsgång. Därjämte föreslår delegationen, att medel motsvarande lönen till en av de amanuens tjänster, som av styrelsen upptagits under sektionen för socialvårdsstatistik, avräknas från styrelsens avlöningsanslag.

Delegationen, som föreslår att den av centraliseringsbeslutet berörda verksamheten skall överföras till centralbyrån den 1 juli 1962, beräknar därvid en minskning av styrelsens avlöningsanslag med 470 379 kr. Därutöver bör enligt delegationen anslaget reduceras med anledning av minskade lönekostnader för administration på lagbyrån av den statistikverksamhet som nu skall bortflyttas. Delegationen har schablonmässigt beräknat dessa kostnader till omkring 25 000 kr., varav ca 5 000 kr. avser arbete under ett halvår med publikationsserien *Statistisk information*, vilken skall upphöra med utgången av år 1962.

I yttrande över delegationens förslag vidhåller *socialstyrelsen* sitt förslag att en särskild byrå skall organiseras för den kvarvarande statistiken och att de av styrelsen för denna byrå angivna tjänsterna skall kvarstå.

Därest styrelsens förslag om inrättande av en särskild byrå för socialvårdsstatistiken inte skulle anses lämpligt, föreslås att socialvårdsstatistiken tillföres lagbyrån i samband med en omorganisation av styrelsens lagbyrå. Därvid förutsättes, att en särskild byrådirektörstjänst inrättas för statistikverksamheten.

Styrelsen har i och för sig intet att erinra mot delegationens beräkning av minskningen av avlöningsanslaget, därest avförande av personal enligt delegationens förslag skulle genomföras. Av den av delegationen föreslagna reduktionen med ytterligare 25 000 kr. kan styrelsen endast förordra ett belopp av 1 400 kr. till följd av att publikationsserien *Statistisk information* upphör vid 1962 års utgång.

Förslag av statens organisationsnämnd jämte yttrande däröver

Statens organisationsnämnd har med skrivelse den 17 oktober 1961 överlämnat rapport över en organisationsundersökning vid socialstyrelsens skolbyrå.

Organisationsnämnden föreslår, att byrån under byråchefens ledning organiseras på fyra sektioner, nämligen en planeringssektion, en inspektionssektion, en intagningssektion och en administrativ sektion.

Planeringssektionen skulle handlägga frågor rörande planläggning av skolorganisationens verksamhet och utveckling av vårdpolitiken inom ungdomsvården. Som chef för sektionen skulle fungera en byrådirektör i lönegrad 24. Till sektionen skulle i övrigt knytas en psykiatrisk och en psykologisk expert samt en tjänsteman i lönegrad 19 eller 21. Därvid avses enligt förslaget, att den psykiatriska expertens tjänstgöringstid skall utökas

från två till tre dagar per vecka och att byråns behov av psykologisk expertis skall täckas genom att psykologen vid styrelsens nykterhetsvårdsbyrå ägnar hälften av sin tjänstgöringstid åt skolbyrån.

Till inspektionssektionen skulle samlas alla vårdfrågor av löpande natur utom intagningsärenden. Sektionen skulle därvid fullgöra erforderlig inspektion av ungdomsvårdsskolor m. m., svara för rådgivningen till skolorna i vårdfrågor samt handha vissa frågor angående skolornas personal. Sektionens arbete skulle fördelas mellan två förste byråinspektörer i lönegrad 23, den ene för vården inom skola och den andre för vården utom skola. Eftervårdskonsulenterna skulle även vara knutna till denna sektion. Nämnden föreslår vidare, att den nuvarande tjänsten som familjevårdskonsulent avskaffas och att motsvarande arbetsuppgifter i viss mån övertas av inspektören för vård utom skola.

Intagningssektionen skulle handlägga intagnings- och överflyttningsärenden, svara för rådgivningen till barnvårdsnämnder i frågor om intagning i ungdomsvårdsskola samt handha en av organisationsnämnden föreslagen dossiersamling över ungdomsvårdsskoleklientelet. Nämnden framlägger i samband härmed vissa förslag till ändringar av ungdomsvårdsskolestadgan och omläggning av registreringen rörande intagna i ungdomsvårdsskola ävensom vissa ändringar av arbetsrutiner i syfte att förenkla handläggningen av sektionens ärenden. På sektionen skulle vara placerade en förste byråsekreterare i lönegrad 21, en byråsekreterare (halvtid) i lönegrad 19 samt ett kanslibitråde i lönegrad 7.

Administrativa sektionens främsta uppgift skulle bestå i tillsyn av drifts-ekonomien vid ungdomsvårdsskolor m. m. samt utarbetande av ekonomiska normer, standardförfaranden och organisationsförslag. Sektionen skulle även handlägga bl. a. statsbidragsärenden samt sköta byråns övriga administrativa uppgifter. Personalärendena rörande ungdomsvårdsskolorna föreslås däremot skola överflyttas till lagbyrån. I samband med angivna förändringar av byråns administrativa uppgifter framför nämnden vissa synpunkter och förslag till förenklingar och rationaliseringar av löne- och kameralgöromålen vid ungdomsvårdsskolorna. Sektionens personalbehov skulle enligt nämnden utgöra en förste byråsekreterare i lönegrad 23, en byråsekreterare i lönegrad 19, en kontorist i lönegrad 9, två kanslibiträden i lönegrad 7 och två biträden i reglerad befordringsgång.

På skolbyrån finns f. n. 21 befattningar jämte viss tillfällig personal. Organisationsnämndens förslag innebär en minskning till 20½ befattningar.

I yttrande över organisationsnämndens förslag framhåller *socialstyrelsen* till en början, att den kraftiga expansionen av verksamheten vid ungdomsvårdsskolorna de senaste åren medfört en motsvarande ökning av skolbyråns arbetsbörda. Organisationsundersökningen visar enligt styrelsen, att byrån i nuvarande läge är klart underdimensionerad.

Styrelsen ansluter sig i princip till förslaget om sektionsindelning för

byrån. Nämndens beräkningar av personalbehovet anser styrelsen emellertid i vissa fall bygga på förutsättningar, som styrelsen inte kan godta. Vidare har styrelsen avvikande mening, när det gäller den närmare organisationen av de olika sektionerna samt handläggningen av vissa ärenden.

I fråga om planeringssektionen anser styrelsen bl. a., att en heltidstjänst som psykolog i lönegrad 21 bör inrättas. Vidare förordar styrelsen, att den av nämnden föreslagna byråsekreteraren på sektionen placeras i lönegrad 21.

Inspektionssektionen bör enligt styrelsen förstärkas med en förste byråsekreterare i lönegrad 21, vilken skulle ha hand om det löpande arbetet. Styrelsen motsätter sig även att tjänsten som konsulent för familjevård avskaffas. Enligt styrelsen bör några förändringar inte ske vare sig i eftervårdskonsulenternas eller i familjevårdskonsulentens uppgifter eller arbetsrutiner i avvaktan på resultatet av pågående utredning om vården utom skola.

Beräffande intagningssektionen anser styrelsen, att den av nämnden föreslagna personalen är helt otillräcklig. Enligt styrelsen erfordras ytterligare en byråsekreterare i lönegrad 19 och en kanslist.

I fråga om den administrativa sektionens arbetsuppgifter avstyrker socialstyrelsen att ärenden avseende personalen vid ungdomsvårdsskolor m. m. i den omfattning som organisationsnämnden föreslagit överföres till styrelsens lagbyrå. Styrelsen föreslår, att samtliga personalärenden på skolbyrån handläggas på denna sektion. Vidare anser sig styrelsen med vissa undantag i princip kunna biträda nämndens synpunkter och förslag beträffande löne- och kameralgöromålen m. m. vid skolorna. Med hänsyn till rationaliseringsåtgärdernas räckvidd föreslår styrelsen, att en särskild organisationsakkunnig ställes till förfogande under ett halvår. Utöver den av organisationsnämnden beräknade personalen erfordras enligt styrelsen en förste byråsekreterare i lönegrad 21, en byråsekreterare i lönegrad 19, en kanslist och två biträden i reglerad befordringsgång. En kontoristtjänst bör därjämte enligt styrelsen höjas till en kansliskrivartjänst.

Sammanlagt föreslår socialstyrelsen sålunda tio tjänster mer än organisationsnämnden.

Socialstyrelsens erinringar har inte föranlett *organisationsnämnden* att ändra sina ställningstaganden.

Departementschefen

Socialstyrelsens nuvarande verksamhet faller huvudsakligen inom två skilda områden. Dels har styrelsen viktiga uppgifter i fråga om socialvården, dvs. barna- och ungdomsvård, nykterhetsvård, åldringsvård m. m. och i viss utsträckning inom familjepolitiken. Dels producerar styrelsen en omfattande statistik rörande priser, socialvård, löner, sysselsättning, detalj-

handelsomsättning m. m. Beträffande socialstyrelsens statistik beslöt statsmakterna för två år sedan, att huvudparten av denna skall överföras till statistiska centralbyrån med början budgetåret 1962/63 (prop. 1960: 104; SU 84; rskr 210). Om vissa i det följande berörda förslag till årets riksdag bifalles, kommer vidare styrelsens arbetsuppgifter inom familjepolitiken att minska. Socialstyrelsens verksamhet torde sålunda framdeles komma att väsentligen begränsas till den egentliga socialvården.

Mot denna bakgrund och med hänsyn till de sociala vårdfrågornas stora och växande betydelse har Kungl. Maj:t på mitt förslag beslutat, att en översyn av socialstyrelsens organisation skall komma till stånd.

Enligt statsmakternas beslut 1960 skall följande statistikproduktion överföras från socialstyrelsen till statistiska centralbyrån, nämligen under budgetåret 1962/63 den till styrelsens byrå för pris- och socialvårdsstatistik förlagda verksamheten med konsumentprisindex och levnadskostnadsundersökningar samt under budgetåret 1963/64 samtliga uppgifter som åvilar byrån för löne- och sysselsättningsstatistik. Det förutsattes, att endast socialvårdsstatistiken skulle tills vidare bli kvar hos socialstyrelsen. Delegationen för statistikfrågor har lagt fram förslag till organisation och verksamhet för statistiska centralbyrån i anledning av den beslutade överflyttningen och därvid bl. a. behandlat de organisatoriska konsekvenserna för socialstyrelsens del.

Beträffande de nuvarande 38 tjänsterna vid socialstyrelsens byrå för pris- och socialvårdsstatistik föreslår delegationen, att följande 23 avföres från styrelsen i samband med statistiköverflyttningen, nämligen en byråchef i Bo 1, två förste aktuarier i Ao 23, en förste aktuarie i Ao 21 och en i Ae 21, tre aktuarier eller amanuenser, en kanslist, en förste kansliskrivare i Ae 12, en kontorist i Ao 9, tre kanslibiträden i Ao 7 och nio kontorsbiträden. Såsom framgår av vad chefen för finansdepartementet föreslår i annat sammanhang senare denna dag bör dessa tjänster avföras från socialstyrelsen fr. o. m. utgången av innevarande budgetår.

För socialvårdsstatistiken har socialstyrelsen föreslagit inrättande av en särskild byrå i styrelsen eller, alternativt, att statistiken tillföres lagbyrån i samband med en omorganisation av denna byrå. Delegationen föreslår i stället som en interimsåtgärd, att socialvårdsstatistiken under nästa budgetår förlägges till en fristående sektion inom styrelsen. Till sektionen skulle därvid hänföras en tjänst som förste aktuarie i Ao 23, två tjänster för aktuarier eller amanuenser eller kanslister, tre kontoristtjänster, två kanslibiträdestjänster och sex kontorsbiträdestjänster, dvs. befattningar motsvarande 14 av de återstående 15 på den nuvarande byrån för pris- och socialvårdsstatistik.

Jag förordar, att en sektion med den nyss angivna personalutrustningen bildas inom socialstyrelsen för socialvårdsstatistiken. Sektionen bör tills

vidare vara fristående. Till frågan om sektionens framtida förläggning torde ställning inte nu böra tas.

Däremot kan jag inte biträda delegationens förslag att styrelsens avlöningsanslag minskas med lönekostnaden för en amanuens tjänst som nu redovisas för socialvårdsstatistiken. Denna tjänst bör överföras till byrån för löne- och sysselsättningsstatistik såsom biträde vid den genomgång av statistiken på byrån, som förutsatts skola komma till stånd före överflyttningen till statistiska centralbyrån. För denna genomgång bör därjämte beräknas 20 000 kr. för tillfällig personal under icke-ordinarieposten i styrelsens avlöningsstat. Detta belopp bör stå till Kungl. Maj:ts förfogande.

Vissa förslag till årets riksdag berör barnavårdsbyråns arbete.

I propositionen nr 46 angående förskolläraryrket utbildningens organisation föreslås bl. a., att denna utbildning ställes under skolöverstyrelsens tillsyn fr. o. m. nästa budgetår. Såsom chefen för ecklesiastikdepartementet anført vid anmälan av skolöverstyrelsens avlöningsanslag i propositionen nr 54 bör i samband därmed en tjänst som förste byråsekreterare i Ae 21 överflyttas från socialstyrelsen till skolöverstyrelsen. En sådan tjänst bör sålunda utgå ur socialstyrelsens personalförteckning.

Förslag kommer inom kort att föreläggas riksdagen om att mödrahjälpen avskaffas fr. o. m. den 1 januari 1963 i samband med en utbyggnad av moderskapsförsäkringen. Vidare har i årets statsverksproposition (Bil. 7, punkt 30) föreslagits vissa ändringar beträffande ferieresorna fr. o. m. den 1 maj i år, vilka bl. a. torde komma att medföra inte oväsentliga förenklingar i socialstyrelsens handläggning av hithörande ärenden.

Personalbehovet vid de byråer, som blir kvar i socialstyrelsen, kommer att prövas vid översynen av styrelsens organisation och därvid bedömas i anslutning till arbetsuppgifterna och deras fördelning inom styrelsen. Med hänsyn härtill finner jag det befogat, att försiktighet nu iakttas inte endast i fråga om ökning utan även när det gäller minskningar av personal vid styrelsens olika byråer.

Hur stor arbetsbesparing som kan komma att uppstå för barnavårdsbyrån under nästa budgetår genom mödrahjälpens avskaffande och ändringarna i fråga om ferieresorna är svårt att bedöma. Jag förordar, att byråns personal tills vidare minskas med en tjänst för byråsekreterare eller amanuens och en biträdestjänst.

Socialstyrelsens förslag om inrättande av nya tjänster på nykterhetsvårdsbyrån anser jag mig i nuvarande läge inte kunna biträda. För att vid behov möjliggöra tillfälliga personalförstärkningar bör 25 000 kr. inräknas i icke-ordinarieposten, vilket belopp bör stå till Kungl. Maj:ts förfogande. På byrån handlägges i särskild ordning ärenden om ersättning för vissa kostnader för intagna på erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare. Vid bifall till det i statsverkspropositionen (Bil. 7, punkt 53) framförda förslaget om inräknande av dessa kostnader i dem för vilka driftbidrag utgår bör

byråns personaluppsättning kunna minskas med en tjänst som kanslist i reglerad befordringsgång.

Statens organisationsnämnd har företagit en organisationsundersökning inom socialstyrelsens skolbyrå. I sin rapport över undersökningen föreslår nämnden, att byrån organiseras på fyra sektioner. Förslaget har i princip tillstyrkts av styrelsen, som dock haft avvikande mening i fråga om beräkningen av personalbehovet för byrån och handläggningen av vissa ärenden.

I avvaktan på resultatet av översynen av styrelsens hela organisation anser jag mig inte böra förordna en omorganisation av skolbyrån. Vissa förändringar torde dock kunna genomföras.

I överensstämmelse med nämndens förslag och styrelsens yrkande bör ytterligare medel anvisas för anlitage av en psykiatrisk konsult vid byrån. Jag föreslår, att härför beräknas 25 000 kr. utöver det belopp på 3 000 kr., som nu står till förfogande för ersättningar till sakkunniga personer på socialvårdens specialområden, främst läkarexpertis. Jag är inte beredd att tillstyrka styrelsens yrkande om inrättande av en psykologtjänst i lönegrad A 21. I enlighet med vad som anförts i föregående års statsverksproposition (V ht 1961 s. 12) torde psykologen vid styrelsens nykterhetsvårdsbyrå kunna anlitas tills vidare.

I övrigt torde för skolbyrån böra beräknas ytterligare en tjänst för byråsekreterare eller amanuens, en tjänst som kanslist i reglerad befordringsgång och en biträdestjänst. Under innevarande budgetår har ett belopp av 30 000 kr. för tillfällig personalförstärkning av skolbyrån inräknats under anslaget. Med den nu föreslagna personalutrustningen på byrån räknar jag ej med något medelsbehov för detta ändamål under nästa budgetår.

Styrelsens förslag till förstärkning av socialvårdsbyrån, vilket framfördes även i fjol, anser jag mig inte kunna tillstyrka.

Vad lagbyrån beträffar har socialstyrelsen yrkat att ytterligare tjänster inrättas, under det att delegationen för statistikfrågor förordat en minskning av lönekostnaderna för personaladministration med anledning av att personal flyttas från styrelsen till statistiska centralbyrån. För egen del anser jag, att ingen ändring f. n. bör vidtagas i fråga om lagbyrån.

Genom överflyttning av personal till andra verk minskar antalet befattningar hos socialstyrelsen med 24 för nästa budgetår. Den härav föranledda minskningen av styrelsens avlöningskostnader uppgår till ca 471 000 kr. Därtill kommer, att medel till ersättningar till ledamöter i indexnämnden, som för innevarande budgetår upptagits med 1 800 kr, i fortsättningen inte äskas under förevarande anslag.

De av mig förordade personalförändringarna inom socialstyrelsen beräknas inte påverka styrelsens avlöningsstat. Skulle det under loppet av nästa budgetår visa sig, att arbetsbördan t. ex. för barnavårdsbyrån minskar i större omfattning än som här har förutsatts, utgår jag från att socialstyrel-

sen själv vidtar de ytterligare dispositioner inom verkets ram som befinnes påkallade.

Vad jag föreslagit medför, inberäknat automatiska förändringar, en minskning av medelsbehovet under anslaget med 399 000 kr. Anslaget bör uppföras med 4 037 000 kr.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för socialstyrelsen som föranledes av vad jag föreslagit i det föregående;

b) fastställa följande avlöningsstat för socialstyrelsen att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1962/63:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	1 470 300
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	63 200
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	1 540 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	903 500
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	60 000

Summa kr 4 037 000;

c) till *Socialstyrelsen*: *Avlöningar* för budgetåret 1962/63 under femte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 4 037 000 kr.

B. Socialstyrelsen: Omkostnader

	Anslag	Nettoutgift
1960/61	806 800	708 654
1961/62 (statsliggaren s. 321)	820 000	
1962/63 (förslag)	653 000	

Socialstyrelsens anslagsframställningar

Yrkanden

Socialstyrelsen har föreslagit, att anslaget minskas med 115 500 kr.

	Ökning	Minskning
1. Sjukvård m. m.	7 500	
2. Övriga expenser för eget behov	37 000	
3. Publikationstryck	45 000	
4. Prisinsamlingen för konsumentprisindex, m. m. . . .		165 000
5. Särskilda uppbördsmedel		40 000
	89 500	205 000
	— 115 500	

Motivering

1. *Sjukvård m. m.* Utgift 1959/60 20 118, 1960/61 15 737; anslag 1961/62 15 000. — Styrelsen upprepar sitt yrkande om uppräknig av anslagsposten med 7 500 kr. för att kunna bereda samtliga tjänstemän över viss ålder möjlighet till fortlöpande hälsokontroll (jfr V ht 1961 s. 14).

2. *Övriga expenser för eget behov.* Utgift 1959/60 361 300, 1960/61 302 425; anslag 1961/62 329 000. — För nuvarande utgiftsändamål under anslagsposten beräknar styrelsen en ökning med 23 000 kr., varav 17 000 kr. för utbyte av en telefonväxel. Därjämte beräknas 14 000 kr. för portokostnader, därest gällande frankeringsfrihet för vissa postförsändelser slopas.

3. *Publikationstryck.* Utgift 1959/60 131 000, 1960/61 199 595; anslag 1961/62 163 000. — Medelsbehovet för tidskriften Sociala meddelanden beräknas under anslagsposten öka från 107 500 till 130 000 kr., bl. a. på grund av ökning av tidskriftens upplaga och höjda tryckningskostnader. För övriga publikationer beräknas en ökning med 22 500 kr. Det har förutsetts att utarbetandet av publikationen Konsumentprisindex skall övertas av statistiska centralbyrån.

4. *Prisinsamlingen för konsumentprisindex, m. m.* Anslag 1961/62 165 000. — Anslagsposten föreslås överförd till statistiska centralbyrån.

5. *Särskilda uppbördsmedel.* Inkomst 1959/60 49 455, 1960/61 167 074; beräknat 1961/62 105 000. — Styrelsen beräknar intäkterna av försålda publikationer till 130 000 kr. och av beredning av statistiskt material till 15 000 kr.

Förslag av delegationen för statistikfrågor jämte yttrande däröver

Delegationen har i sitt under punkten A. tidigare omnämnda förslag med anledning av överflyttning av statistik från socialstyrelsen till statistiska centralbyrån angivit de till följd av bortflyttningen möjliga besparingarna på styrelsens omkostnadsanslag till 208 500 kr. Delegationen har därvid utgått från att lokaler för den överflyttade verksamheten ge-

nom byggnadsstyrelsens försorg skall kunna ställas till disposition inom den fastighet där centralbyrån är inrymd.

I fråga om medelsbehovet för publikationstryck har delegationen beräknat en besparing av ca 18 000 kr. genom att styrelsens utgivning av publikationsserien Statistisk information förutsättes upphöra med utgången av år 1962.

I yttrande över delegationens förslag i denna del framhåller *socialstyrelsen*, att styrelsen finner det nödvändigt att även i fortsättningen förfoga över de lokaler som friställs genom statistikverksamhetens bortflyttning. Styrelsen anser därför att den av bortflyttningen föranledda minskningen av omkostnadsanslaget kan beräknas till i runt tal 198 000 kr.

Departementschefen

Den i det föregående behandlade överflyttningen av viss statistikverksamhet från socialstyrelsen till statistiska centralbyrån minskar anslagsbehovet under styrelsens omkostnadsstat. Prisinsamlingen för konsumentprisindex m. m. föreslås helt överförd till centralbyrån, varför anslagsposten för detta ändamål, som f. n. är upptagen med 165 000 kr., kan utgå ur omkostnadsstaten.

Anslagsposten till övriga expenser för eget behov bör minskas med 7 000 kr. Vid uppskattning av medelsbehovet har jag beräknat ett engångsbelopp av 8 000 kr. för anskaffande av vissa kontorstekniska hjälpmedel samt 14 000 kr. för vissa portokostnader.

Under anslagsposten till publikationstryck har styrelsen föreslagit en höjning med 45 000 kr., varav 22 500 kr. utgör ökat medelsbehov för tidskriften Sociala meddelanden. Den i Sociala meddelanden ingående publikationsserien Statistisk information samt publikationen Konsumentprisindex bör med anledning av den statliga statistikens centralisering upphöra under budgetåret 1962/63. Resultaten av den statistik som utarbetas inom styrelsens byrå för löne- och sysselsättningsstatistik skall därefter publiceras av statistiska centralbyrån. Jag beräknar en medelsökning för Sociala meddelanden med 7 500 kr. För övriga publikationer räknar jag med en ökning av 22 500 kr. Anslagsposten bör alltså höjas med 30 000 kr.

Inkomsterna av försålda publikationer samt bearbetning av statistiskt material har för innevarande budgetår beräknats till 105 000 kr. För budgetåret 1962/63 torde inkomsterna kunna beräknas till 130 000 kr.

De av mig framlagda förslagen medför en anslagsminskning med 167 000 kr. Anslaget bör uppföras med 653 000 kr.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Socialstyrelsen*: Omkostnader för budgetåret 1962/63 under femte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 653 000 kr.

C. Socialstyrelsen: Statistiska specialundersökningar

	Anslag	Nettoutgift
1960/61	1 000	30
1961/62 (statsliggaren s. 322)	1 000	
1962/63 (förslag)	1 000	

På anslaget fanns vid ingången av budgetåret 1961/62 en reservation av 121 684 kr.

Socialstyrelsen föreslår, att anslaget upptas med oförändrat belopp.

Departementschefen

Anslaget bör i enlighet med socialstyrelsens förslag upptas med oförändrat belopp. Med anledning av de förestående förändringarna inom den statliga statistikproduktionen bör anslaget, såsom redan skett i viss utsträckning, tills vidare få disponeras även för sådana specialundersökningar som ej utföres av socialstyrelsen. Jag hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Socialstyrelsen: Statistiska specialundersökningar* för budgetåret 1962/63 under femte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 1 000 kr.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Ian Lagergren